

ENTREVISTA ► **Óscar Morales García.** Especialista en criminalitat informàtica

«Internet també té un revers tenebrós»

El professor de penal alerta de la proliferació de nous delictes informàtics

ANNA VILA JOSANA
Manresa

IP spoofing i denial of service són dos dels delictes informàtics més comuns que existeixen, el primer, a usurpar la identitat d'un altre usuari i, el segon, a col·lapsar un servidor envianthi molts missatges. El professor de dret penal de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), Óscar Morales, és un especialista en criminalitat informàtica i divendres va participar a Manresa en les jornades organitzades sobre els límits legals d'Internet.

—Quins problemes legals planteja l'ús de les noves tecnologies?

—Les noves tecnologies plantegen molts problemes, i també de legals. Ens trobem davant d'una explosió enorme i, per regla general, la seva utilització és lícita. Només cal pensar que en una organització petita es poden arribar a creuar entre un milió i un milió i mig de missatges diaris de correu electrònic. L'ús d'Internet està sent ordinari i adequat, però de la mateixa manera que és un motor de desenvolupament, té, com a la Guerra de les Galàxies, un revers tenebrós, fosc, on no estem gaire segurs de si aquest tipus d'utilització excedeix allò legalment permès o no.

—Com s'ha de marcar la línia entre l'ús lícit i l'il·lícit?

—El primer pas és analitzar com funciona internament Internet i veure si hi ha usos il·lícits i si s'han d'abordar des del dret civil, administratiu o per via penal, l'eina més dura de què disposa l'ordenament jurídic. Això no es pot fer sense conèixer l'arquitectura d'Internet i els riscos inherents a aquest tipus de tecnologia. Aquest mitjà de comunicació es basa en un seguit de protocols i això, concretament, ja planteja una sèrie de problemes: la possibilitat que la informació es disgregui, es perdi o es pugui instrumentalitzar.

—Quin és el delictes més comú?

—Un exemple és el que es coneix com a tècnica IP 'spoofing', que el que fa és enganyar el 'host' (el servidor) fent-li creure amb la seva mateixa tecnologia que ets un determinat usuari i sense necessitat d'utilitzar una contrasenya per adquirir privilegi d'administrador de sistemes i, per tant, poder fer el que vulguis. I això ho pots fer sense necessitat de vulnerar la mateixa tecnologia d'Internet; al contrari, aprofitant-te'n. Un altre tipus d'atac és el 'denial of service', que consisteix a maximitzar l'ús d'Internet de forma que esgoti la capacitat de resposta del servidor.

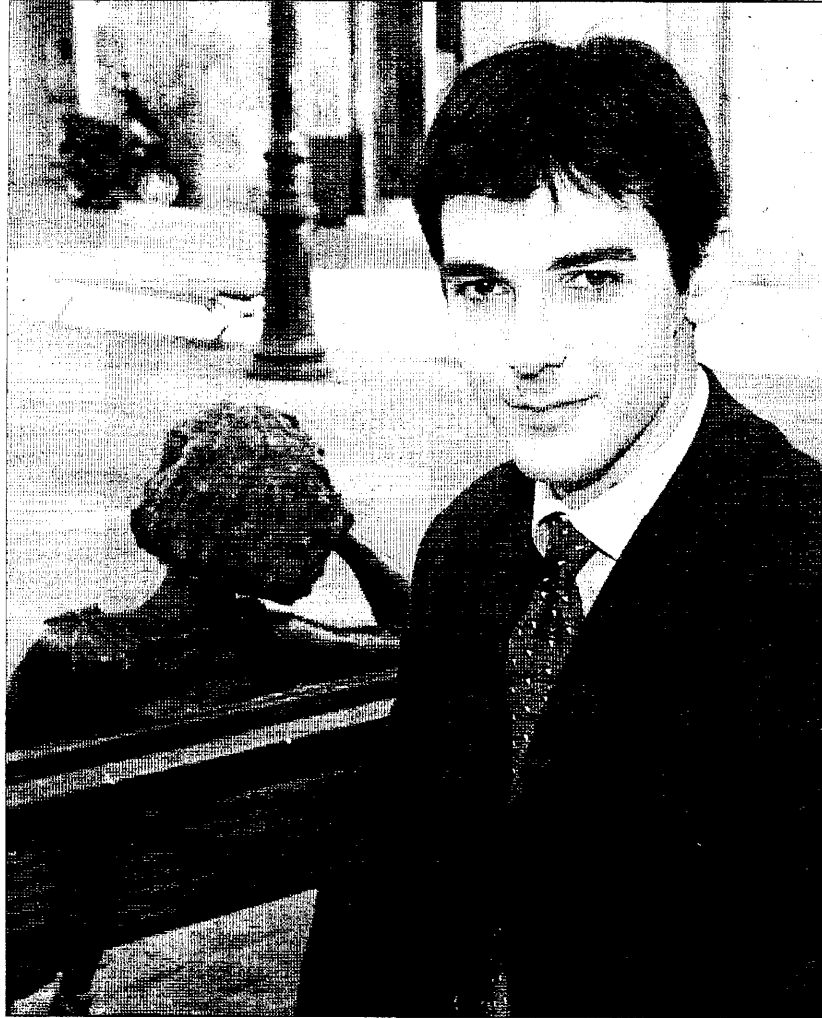
—Estem parlant de pirates?

—Pirata és un nom que s'utilitza pels que vulneren drets de propietat intel·lectual, tant dins com fora de la xarxa. I no només parlem d'aquests.

—Quins béns jurídics corren el risc de ser vulnerats a la xarxa?

—La intimitat, perquè a través d'Internet viatgen constantment dades; el patrimoni, precisament perquè viatgen dades, hi ha estafes

OPDI SIPAROLS

Óscar Morales. Va participar divendres passat en unes jornades a Manresa sobre criminalitat informàtica

i danys informàtics i l'ús de targetes de crèdit alienes; la propietat intel·lectual i la industrial, en tant que s'aprofita per difondre obres sense respectar els drets d'autor; la col·lisió entre noms de marques i de domini que s'associen a un producte; la llibertat sexual...

—Com s'ha de marcar el límit?

—Aquesta és la qüestió, perquè el marc legal no pot ser el mateix dins i fora de la xarxa. Per exemple, suposem que una persona decideix penjar música que no li pertany al seu servidor i la ven sense tenir els drets d'autor. Segons la llei no està fent una comunicació pública perquè això implica que moltes persones simultàniament estan escoltant el mateix, i això no passa a Internet, perquè ara ve un, ara ve l'altre. I tampoc no hi ha còpies, perquè només hi ha un exemplar.

—Però si Internet no concorre fronteres polítiques, com es pot posar ordre a aquesta situació?

—És fonamental arribar a acords internacionals sobre mínims, perquè al cap i a la fi es tracta d'un fenomen transfronterer i no necessàriament el país on es té lloc la in-

«No s'ha d'oblidar que Internet tant pot ser un mitjà de desenvolupament com un espai insegur»

júria és on hi ha el servidor. Què passa si jo poso un servidor a Burkina Faso amb pornografia infantil d'entre 13 i 15 anys i resulta que allà és legal perquè la majoria d'edat s'aconsegueix als 12 anys? És un cas hipotètic, però si suposem que és un espanyol el qui distribueix aquesta informació, està cometent un delictes segons la legislació espanyola?

—Com es pot controlar la difusió de pornografia infantil?

—Aquest és, potser, el problema més delicat. Un dels màxims especialistes sobre criminalitat informàtica diu que la solució és arribar a un acord internacional sobre mínim d'edat. I el país que no subscrigui l'acord, simplement, serà

desconnectat de la xarxa.

—Aquesta és una mesura molt radical. No ho creu?

—Jo crec que amb això no arribarem enlloc, perquè hi haurà països que voldran aparèixer com a paradisos informàtics. Ara a sobre la taula hi ha una recomanació del Consell d'Europa sobre persecució internacional de delinqüents informàtics que recomana als estats signataris un tractat internacional segons el qual els policies que investiguen una determinada activitat delictiva no necessitin autorització per traspassar fronteres.

—En què s'assembla i en què es diferencia Internet de qualsevol altre mitjà de comunicació de masses conegut?

—Internet és un mitjà de comunicació, però també de difusió, és interactiu, i s'assembla en algunes coses als diaris i en altres a la ràdio i a la televisió. Tot i que el nivell de delinqüència informàtica no és preocupant, no cal perdre de vista que igual que Internet pot ser un mitjà de desenvolupament social, també pot arribar a convertir-se en un espai insegur.